

[Lysholm Christensen]

yde til ulandene, er jo netop, at vi handler med dem. Der er forholdet det samme som til Østeuropa, måske bare i endnu højere grad: Den bedste bistand er handelssamkvem. Derfor er det vigtigt, at det inddrages i vores ulandspolitik.

Der kunne nævnes andre områder, hvor protektionismen stikker hovedet frem.

Jeg skal nøjes med disse to områder og blot slutte af med at nævne, at frihandelen er i modvind, og i øjeblikket er den i modvind på to fronter, dels fordi vi er inde i en depressionstid, hvor alle prøver at beskytte sig selv og deres egen handel, dels, som jeg nævnte tidligere, fordi handel normalt ikke er filantropi, men er et eller andet med, at man gerne selv vil have udbytte af denne handel. Vi har to kraftige, modstridende interesser her, som kan være en hindring for en fri verdenshandel. Derfor er det så vigtigt, at vi er opmærksom på det og prøver at modarbejde det så godt, vi kan.

Jeg skal til slut sige, at vi selvfølgelig kan godkende den foreslåede dagsorden, som syv partier står bag, og at den kan være med til fortsat at arbejde frem mod en fri verdenshandel.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Jeg vil først gøre nogle bemærkninger om denne debats mest kuriøse, men jeg synes også farlige indslag, nemlig fru Annette Justs bemærkninger om mund- og klovsygen.

Jeg må sige, at jeg synes, det var en uansvarlig tale, fru Annette Just holdt om dette. Det nytter ikke, at man driver frihandelssynspunktet så vidt, at der ikke engang skal være begrænsninger over for spredning af en overordentlig smitsom, farlig og kostbar kvægsygd.

Jeg er helt enig i de betragtninger, hr. Tørnæs med sin baggrund og sine erfaringer gjorde gældende på dette punkt, og det nytter ikke noget at tale om, at der er en lille snert af mund- og klovsyge, men det gør ikke så meget, og lad os ikke være hysteriske.

Jeg vil gerne give et eksempel på, hvor besværlig denne diskussion er. Fru Annette Just sagde, at den lille snert af mund- og klovsyge, man havde konstateret, kom fra Ungarn. Det er forkert. Efter alt, hvad vi ved, kom den fra Kroatien, men man ved jo aldrig rigtig, for det kunne godt være, den kom fra Ungarn. Det har

jeg ingen anelse om og ingen mistanke om, og vore ungarske venner ville blive meget ulykkelige, hvis de hørte, at det var derfra, den kom. Men det er ikke så nemt, når det drejer sig om produkter af denne art, nøjagtigt at vide, hvor oprindelsen var, og derfor er man i tilfælde af mund- og klovsyge nødt til at lukke af for et meget større område og undersøge sagen til bunds.

Det er, hvad der sker. Forhåbentlig kan det importforbud, der er tale om, snart ophæves på grundlag af seriøs og solid veterinær rådgivning.

Et enkelt lille tal burde også fortælle fru Annette Just, at hun her er helt galt på den. Danmark har en eksport af animalske landbrugsprodukter på i hvert fald 25 mia. kr. om året. Vores eksport af disse produkter er helt og holdent afhængig af, at der i udlandet er tillid til, at vore produkter er sunde og frit bør kunne eksporteres. Opstår der den mindste mistanke om, at vore produkter er inficerede med en farlig kvægsygd, ja, så falder hammeren, og så udsætter vi os selv for, at vi bliver ramt hårdt på vores afsætning.

Derfor er det ikke alene principielt rigtigt at gribe ind med konsekvens, men det er også økonomisk rigtigt, og her har vi lige netop et kerneeksempel på, at fru Annette Just driver frihandelssynspunktet ud over kanten, hvor det ikke kan bære. Er der noget sted, vi skal gribe ind, er det netop, hvor det drejer sig om at kontrollere produkters sundhed, og at man trygt kan omgås dem.

Jeg skal i øvrigt kun gøre den ene bemærkning til fru Annette Just, at det var, som om fru Annette Just talte om, at vi skulle genoplive frihandelen her i Europa. Jamen vi har jo frihandel. Der er ikke noget angreb på den.

Bananerne har indtaget en vis plads i debatten. Jeg synes for ikke bare at tale om proportionerne, men bringe dem rigtigt på plads, at vi skal undersøge, hvad det handler om.

I 1990 havde Danmark en import af bananer fra dollarområdet, som vi her taler om, på 165 mio. kr. Af en samlet dansk vareimport, skal vi sige på den anden side af 200 mia. kr., taler vi her om en import, der udgjorde 165 mio. kr.

Den danske import af dollarbananer vil blive marginalt påvirket af denne aftale. Ingen kan vide hvor meget. Det kommer også an på udviklingen på markedet. Det er jo ikke sådan,